

Elke tweede woensdagavond van de maand is er een Goed Gesprek Onder de Linden in Wageningen. Het programma bestaat uit drie interviews, een gesproken column en een muzikaal intermezzo. Sinds kort ben ik toegevoegd aan het team interviewers. De tweede woensdag van november heb ik mijn eerste interview met emeritus-hoogleraar Lijbert Brussaard. Ik ga hem bevragen over circulaire landbouw.

Lijbert startte na zijn promotie bij het toenmalige Instituut voor Bodemvruchtbaarheid in Haren. Daarna werd hij hoogleraar bodembioïologie in Wageningen. Hij heeft zich jarenlang beziggehouden met de invloed van vooral de bodembioïologie op de landbouw, bijvoorbeeld in relatie tot ziekten en plagen. Hij bepleit al jaren het meer circulair worden van de landbouw. Dat betekent in de eerste plaats dat de landbouw weer grondgebonden wordt. Dat kan eventueel door bedrijven aan elkaar te koppelen.

Op verzoek van het ministerie van Landbouw was Lijbert gastspreker op de eerste door het ministerie georganiseerde Bodemtop. Deze dag stond in het teken van de circulaire landbouw. Het ministerie streeft ernaar om de hervorming van de huidige landbouw in een circulaire landbouw in 2030 voor elkaar te hebben. Lijbert heeft zeven bodem gerelateerde punten onder de aandacht gebracht. Een belangrijke boodschap was om gebiedsgericht aan de slag te gaan en de gevolgen van deze gebiedsgerichte aanpak goed te doordenken. Er zijn immers meerdere beheerders in een gebied zoals de gemeente en het waterschap, en ook belanghebbenden zonder grondbezit zoals natuur- en landschapsorganisaties. Er zijn boeren in Nederland die het idee van circulaire landbouw omarmen. Andere boeren vinden het niks en zien bepaalde natuurgebieden het liefst verdwijnen. De discussies hierover gaan vaak met veel emotie gepaard. Lijbert pleitte ervoor om vanuit kennis van zaken te discussiëren.

De sleutel voor een meer circulaire landbouw is vermoedelijk ook in handen van consumenten. Zij kunnen via hun portemonnee immers ook bepalend zijn. Ook leveranciers en afnemers van boeren zouden een duit in het zakje moeten doen. Zo zouden boeren ook met minder vee een goed inkomen kunnen hebben.

Of dit allemaal gaat lukken voor het jaar 2030? Ik ga het aan Lijbert vragen. Natuurlijk bent u van harte welkom om deze avond mee te maken. In een volgende column zal ik verslag uitbrengen van het interview.